

Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 m. programos įgyvendinimo apžvalga

EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI
EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

UKD 338.2:36 (474.5)
Li 239

Leidinyje apžvelgiami iki 2012 m. atlikti Lietuvos kaimo
plėtros 2007–2013 m. programos priemonių darbai.

Leidinyje panaudotos Česlovo Skaržinsko
ir Žemės ūkio ministerijos archyvo nuotraukos

Redaktorius Česlovas Skaržinskas
Dizainerė Birutė Vilutienė
Kalbos redaktorė Jolanta Niaurienė

ISBN 978-609-95341-7-6
Vilnius, 2012

© LR žemės ūkio ministerija, 2012
© UAB „Gimtinės šaltinis“, 2012

Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos įgyvendinimo apžvalga

Sėkmingai įgyvendinama Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programa (toliau – Programa). Per Programos įgyvendinimo laikotarpį pateikta beveik 770 tūkst. paraiškų paramai gauti, prašoma paramos suma – 8,5 mlrd. Lt, patvirtinta paramos suma siekia beveik 6,3 mlrd. Lt, išmokėta 4,6 mlrd. Lt, t. y. 58 proc. visų programai skirtų lėšų (iš viso Programai įgyvendinti 2007–2013

Per Lietuvos kaimo plėtros 2007 – 2013 m. programos įgyvendinimo laikotarpį pateikta beveik 770 tūkst. paraiškų paramai gauti, prašoma paramos suma – 8,5 mlrd. Lt, patvirtinta paramos suma siekia beveik 6,3 mlrd. Lt, išmokėta 4,6 mlrd. Lt

m. skirta 7,896 mlrd. Lt). Tokiam Programos įgyvendinimui įtakos turėjo Vyriausybės sprendimai, susitarimai tarp institucijų (pavyzdžiui, paspartintas informacijos gavimas apie galimus pareiškėjų įsiskolinimus Lietuvos Respublikos biudžetui tarp Nacionalinės mokėjimo agentūros ir Valstybinės mokesčių inspekcijos), socialinių partnerių aktyvumas, naujovės. Viena palankiausiai įvertintų naujovių – ūkininkų turgelių steigimas, sudarytos galimybės ūkininkams ir smulkiesiems gamintojams prekiauti savo pagaminta prekine produkcija, užsiimti perdirbimu ūkyje.

Supaprastinta paramos administravimo tvarka, dėl ko padidėjo paramos sklaida. Pareiškėjams, siekiantiems mažesnės paramos (iki 150 tūkst. Lt), parengta patrauklesnė supaprastinta paramos teikimo tvarka: supaprastinta paraiškos forma, į kurią integruotas verslo planas, pareiškėjui nereikia pasirašyti paramos sutarties (paramos gavėju jis tampa priėmus sprendimą skirti paramą), sutrumpintas paraiškų ir mokėjimo prašymų vertinimo laikotarpis, numa-

Viena palankiausiai įvertintų naujovių – ūkininkų turgelių steigimas, sudarytos galimybės ūkininkams ir smulkiesiems gamintojams prekiauti savo pagaminta prekine produkcija, užsiimti perdirbimu ūkyje

Akivaizdūs supaprastintos paramos teikimo rezultatai, ypač pagal priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ – gautos 8 758 paraiškos 805,59 mln. Lt paramai gauti

tyta galimybė mokėjimo prašymą pateikti kartu su paraiška. Akivaizdūs supaprastintos paramos teikimo rezultatai, ypač pagal priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ – gautos 8 758 paraiškos 805,59 mln. Lt paramai gauti. Iš viso pagal supaprastintą paramos tvarką gautos 9 522 paraiškos 902,71 mln. Lt paramai gauti.

Investicinėms priemonėms parengta tipinio verslo plano forma, priemonėi „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ parengtos paraiškos ir verslo plano formos, kurių pildymas buvo automatizuotas

Kai kurioms **Programos priemonėms padidintas paramos intensyvumas** (pvz., pagal priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ pienininkystės ūkiams ir pareiškėjams, teikiantiems paraiškas pagal šios priemonės trečią veiklos sritį, padidintas paramos intensyvumas 10 proc. punktų).

Pareiškėjams numatyti kiti palengvinimai, susiję su priemonių specifškumu (pvz., pagal priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ suteikta galimybė dalyvauti ūkininkams, turintiems didesnę kaip 2 metų ūkininkavimo patirtį, bet neįgijusiems žemės ūkio srities specialybės ar neišklausiems pagrindinių ūkininkavimo kursų, suteikta galimybė perdirbti valdoje pagamintus

ir (arba) užaugintus žemės ūkio produktus), **panaikinti kai kurie reikalavimai** (pvz., pagal priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ pareiškėjams pakanka turėti kvotą, atitinkančią esamus gamybos pajėgumus, anksčiau buvo reikalaujama turėti pieno kvotą, atitinkančią numatomus pajėgumus), investicinėms priemonėms **parengta tipinio verslo plano forma**, priemonei „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ parengtos paraiškos ir verslo plano formos, kurių pildymas buvo automatizuotas, ir pan.

Sudaryta galimybė skolintis ne tik iš kredito institucijų, bet ir iš juridinių bei fizinių asmenų.

Skirta parama kooperuotiems pieno gamintojams naujo inovatyvaus pieno perdirbimo centro statybai. Skatinant konkurenciją Lietuvos pieno perdirbimo sektoriuje ir siekiant palaikyti pieno gamintojų pajamas, sudarytos sąlygos ir skirta daugiau kaip 50 mln. Lt parama kooperuotiems pieno gamintojams naujam pieno perdirbimo centrui statyti ir įrengti.

Siekiant padidinti paramos sklaidą ir sumažinti ekonominiu sunkmečiu iškilusias problemas, **2009 m. buvo pradėta įgyvendinti finansų inžinerijos priemonė Paskolų fondas**. Iš šio fondo buvo teikiamos lengvatinės paskolos pareiškėjams pagal 2 priemones: „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ ir „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“. Per visą finansų inžinerijos įgyvendinimo laikotarpį ūkio subjektams buvo suteikta beveik 500 lengvatinių paskolų, kurių vertė – 135 mln. Lt. Pasikeitus ekonominei situacijai, šiuo metu į Paskolų fondą grįžtančios lėšos pakartotinai naudojamos teikiant investicinę paramą pagal Programos priemones.

- Pastaraisiais (2011–2012) metais itin didelio populiarumo susilaukė Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos (toliau – Programa) III krypties priemonės, skirtos ne žemės ūkio verslui kaimo vietovėse skatinti (konkrečiai – „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“,

„Parama verslo kūrimui ir plėtrai“ ir „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“). Numatoma, kad Programos III krypties priemonėms įgyvendinti bus išdalytos visos 2007–2013 metams skirtos paramos lėšos. Taigi, įgyvendinimo ir lėšų įsisavinimo procesas III krypties priemonėse įgauna pagreitį.

Išsamesni priemonių įgyvendinimo rezultatai yra šie:

- Pagal priemonę „**Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos**“ paramos galėjo kreiptis ūkininkai, žemės ūkio veiklą vykdydantys kaimo gyventojai ar labai mažos, mažos ir vidutinės žemės ūkio veikla užsiimančios įmonės, turinčios nustatyto dydžio žemės ūkio valdą ir ketinančios pajavairinti savo pajamų šaltinius, šalia žemės ūkio veiklos pradėdamos plėtoti ir ne žemės ūkio verslą. 2012 m. II ketvirtį pagal šią priemonę gautos 147 paramos paraiškos, kuriose prašoma paramos už 73,8 mln. Lt, t. y. prašoma 2,3 karto daugiau paramos, nei skirta 2012 m. įsipareigojimams. Iš viso 2007–2013 m. pagal priemonę „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“ gautos 363 paramos paraiškos, kuriose prašoma paramos už 203,3 mln. Lt. Iki II ketvirčio pabaigos pagal šią priemonę patvirtintos 152 paramos paraiškos, kurioms skirta paramos suma sudaro 70,3 mln. Lt, t. y. 62 proc. pagal šią priemonę visam laikotarpiui Programoje skirtų lėšų (didelė dalis projektų vis dar vertinama).
- Pagal priemonę „**Parama verslo kūrimui ir plėtrai**“ paramos galėjo kreiptis individualia ne žemės ūkio veikla pagal individualiosios veiklos

Pastaraisiais metais didelio populiarumo susilaukė Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos III krypties priemonės, skirtos ne žemės ūkio verslui kaimo vietovėse skatinti.

Pagal priemonę „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“ paramos galėjo kreiptis individualia ne žemės ūkio veikla pagal individualiosios veiklos vykdymo pažymą ar verslo liudijimą besiverčiantys kaimo gyventojai arba naujos ar jau veikiančios ne žemės ūkio veikla užsiimančios labai mažos įmonės

vykdymo pažymą ar verslo liudijimą besiverčiantys kaimo gyventojai arba naujos ar jau veikiančios ne žemės ūkio veikla užsiimančios labai mažos įmonės. Per paskutinį kvietimą teikti paramos paraiškas pagal šią priemonę (nuo 2011 m. spalio 3 d. iki lapkričio 12 d.) gauta net 491 paramos paraiška, kuriose prašoma paramos už 226,7 mln. Lt, t. y. prašoma 1,8 karto daugiau paramos, nei skirta 2011 m. įsipareigojimams. Iš viso 2007–2013 m. pagal priemonę „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“ gauta 1 114 paramos paraiškų, kuriose prašoma paramos už

Pagal priemonę „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ paramos galėjo kreiptis kaimo gyventojai ar ūkininkai, užsiimantys ar ketinantys užsiimti kaimo turizmo veikla

752,0 mln. Lt. Iki II ketvirčio pabaigos pagal šią priemonę patvirtintos 338 paramos paraiškos, kurioms skirta paramos suma sudaro 278,8 mln. Lt, t. y. 68 proc. pagal šią priemonę visam laikotarpiui Programoje skirtų lėšų (dalis projektų vis dar vertinama). Konstatuotina, kad pagal priemonę „Parama verslo kūrimui“ patvirtintų paramos paraiškų skaičius, lyginant su kitomis Programos III krypties priemonėmis, yra didžiausias.

- Pagal priemonę „**Kaimo turizmo veiklos skatinimas**“ paramos galėjo kreiptis kaimo gyventojai ar ūkininkai, užsiimantys ar ketinantys užsiimti kaimo turizmo veikla. 2012 m. II ketvirtį pagal šią priemonę gautos 103 paramos paraiškos, kuriose prašoma paramos už 53 mln.

Lt. Iš viso 2007–2013 m. pagal priemonę „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ gauta 550 paramos paraiškų, kuriose prašoma paramos už 225,6 mln. Lt. Iki II ketvirčio pabaigos pagal šią priemonę patvirtinta 260 paramos paraiškų, kurioms skirta paramos suma sudaro 104,8 mln. Lt, t. y. 65 proc. pagal šią priemonę visam laikotarpiui Programoje skirtų lėšų (didelė dalis projektų vis dar vertinama).

- Kai kurioms **Programos priemonėms padidintas paramos intensyvumas** (pvz., III krypties priemonėms „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“, „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“ ir „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ intensyvumas nuo 50 proc. padidintas iki 65 proc., o tais atvejais, kai paramos kreipiamasi tradicinių amatų puoselėjimui skirtam projektui įgyvendinti – iki 75 proc.).
- Kaimo gyventojams, besikreipiantiems paramos pagal Programos III krypties priemones „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“ ir „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“, ir pareiškėjams, besikreipiantiems paramos pagal priemonės „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ antros veiklos sritį, **didžiausia galima paramos suma padidinta nuo 138 112 Lt iki 207 168 Lt.**
- Vadovaujantis Europos Komisijos 2009 m. pabaigoje patvirtinta laikinąja valstybės pagalbos schema, **pagal Programos III krypties priemones „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“ ir „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“ nuo 2010 m. kovo mėn. iki 2010 m. gruodžio 31 d. pateiktoms paramos paraiškoms nuo 690 560 Lt iki 1 726 400 Lt buvo padidinta didžiausia galima paramos suma vienam projektui.** Tai turėjo didelės įtakos šių priemonių populiarumui didėti.

- Nuo 2009 m. pagal Programos III krypties priemones „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“, „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“ ir „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ **sudaryta galimybė paramos kreiptis ir pagal supaprastintą tvarką** (kai prašoma paramos suma pagal priemones „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“ ir „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“ neviršija 260 000 Lt, o pagal priemonę „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ – neviršija 150 000 Lt). **Parengta patrauklesnė supaprastinta paramos teikimo tvarka:** supaprastinta paraiškos forma, į kurią integruotas verslo planas, pareiškėjui nereikia pasirašyti paramos sutarties (paramos gavėju jis tampa priėmus sprendimą skirti paramą), sutrumpintas paraiškų ir mokėjimo prašymų vertinimo laikotarpis, numatyta galimybė mokėjimo prašymus pateikti kartu su paraiška.

- Pagal Programos III krypties priemonę „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“ sudarytos galimybės kreiptis paramos ne tik labai mažoms, bet ir mažoms bei vidutinėms žemės ūkio veikla užsiimančioms įmonėms.

- Pagal Programos III krypties priemones „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“ ir „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“ sudaryti konkretūs ir išsamūs remiamų ir neremiamų veiklų sąrašai, pakeitę anksčiau galiojusį abstraktų galimų remti verslo krypčių sąrašą ir padidinę pareiškėjų susidomėjimą galimybėmis plėtoti konkretaus pobūdžio verslus.

- Praplėtus remiamų veiklos rūšių sąrašus, pagal Programos III krypties priemones „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“ ir „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“ **sudarytos sąlygos teikti paramos paraiškas, skirtas įsigyti įrangą mažmeninei specializuotai prekybai Lietuvos gamintojų pagaminta produkcija kaimo vietovių parduotuvėse ir turgeliuose ar mobiliosiose prekyvietėse organizuoti.**

- Pagal Programos III krypties priemonę „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ užsiimti kaimo turizmo veikla pradėta skatinti tuos pareiškėjus, kurie realiai ūkininkauja ir šia veikla ketina sudominti turistus, taip Lietuvoje siekiant išlaikyti šios veiklos ir šio pobūdžio paslaugų specifiką. Paramos teikimo tvarka pagal priemonę „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ parengta taip, kad parama patektų į tikrųjų ūkininkų rankas.

- **Sėkmingai įgyvendinama Programos III krypties priemonė „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ (įgyvendinant ją planavimo būdu):**

- įgyvendinant Programos III krypties priemonę „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ planavimo būdu, 2007–2011 m. surinkti 364 projektiniai pasiūlymai, patvirtinti 248 projektiniai pasiūlymai ir 57 rezerviniai projektiniai pasiūlymai. 2007–2011 m. pateiktose paramos paraiškose (surinktos 243 paramos paraiškos) prašomos paramos suma sudarė 74 proc. visam programavimo laikotarpiui skirtų lėšų, o projektiniuose pasiūlymuose prašomos paramos suma – net 109 proc. **2012 m. buvo paskelbtas papildomas projektinių pasiūlymų rinkimas** toms savivaldybėms, kurios dar nėra išnaudojusios joms skirto lėšų limitu, pa-

Parengta patrauklesnė supaprastinta paramos teikimo tvarka: supaprastinta paraiškos forma, į kurią integruotas verslo planas, pareiškėjui nereikia pasirašyti paramos sutarties.

2012 m. buvo paskelbtas papildomas projektinių pasiūlymų rinkimas toms savivaldybėms, kurios dar nėra išnaudojusios joms skirto lėšų limito, patvirtinto pagal priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ įgyvendinimo planavimo būdu metodiką

tvirtinto pagal priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ įgyvendinimo planavimo būdu metodiką. Tikimasi, kad po šio kvietimo bus visiškai įsisavinti savivaldybėms skirtų lėšų limitai („krepšeliai“);

- nuo Programos įgyvendinimo pradžios iki **2012 m. rugpjūčio 28 d. pasirašytos 226 paramos sutartys už 107,4 mln. Lt, išmokėta 57,1 mln. Lt skirtos paramos lėšų;**
- paminėtina, kad 2011 m. priemonės įgyvendinimas, lyginant su 2010 m., įsibėgėjo ir daugelis priemonės rodiklių pasiekimo laipsnis buvo gana aukštas, o atsižvelgiant į lėšų išmokėjimo spartą ir pareiškėjų bei projektų vykdytojų aktyvumą, rizikos dėl lėšų neįsisavinimo pagal šią priemonę nėra.

- **2012 m. sėkmingai pradėta įgyvendinti Programos III krypties priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ veikla „Asbestinių stogų dangos keitimas“, įgyvendinant ją planavimo būdu:**

- šiai veiklai iš Programos lėšų yra skirta 60 mln. Lt. Paraiškos buvo renkamos nuo 2012 m. sausio 16 d. iki kovo 30 d. Iš viso buvo gautos 8 039 paramos paraiškos už 50,4 mln. Lt, iš jų patvirtintos kaip tinkamos finansuoti 7 724 paramos paraiškos už 48,4 mln. Lt;
- vidutinė prašoma paramos suma asbestinio stogo dangai keisti – 6 268 Lt. Populiariausia naujų stogų danga – plieninių čerpių imitacijos ir plieninių profiliuotų lakštų danga;
- 2012 m. rugpjūčio 28 d. duomenimis, pagal šią priemonės veiklą išmokėta 3,9 mln. Lt paramos lėšų. Daugiausia naujų stogų jau pasikeitė Kauno, Šiaulių ir Telšių apskričių gyventojai.

2012 m. sėkmingai pradėta įgyvendinti Programos III krypties priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ veikla „Asbestinių stogų dangos keitimas“. Daugiausia naujų stogų jau pasikeitė Kauno, Šiaulių ir Telšių apskričių gyventojai

- Įsteigtas Lietuvos kaimo tinklas (toliau – Tinklas), kuris jungia kaimo plėtros procese dalyvaujančias institucijas ir organizacijas (867 nariai):
 - įgyvendinant Tinklo metinius veiksmų planus, Tinklo nariai gauna paramą projektams, susijusiems su Programos įgyvendinimu, kaimo plėtros, žemės ūkio, maisto ūkio ir miškų ūkio informacijos, žinių, gerosios

Lietuvos kaimo tinklo nariai gauna paramą projektams, susijusiems su Programos įgyvendinimu, kaimo plėtros, žemės ūkio, maisto ūkio ir miškų ūkio informacijos, žinių, gerosios patirties sklaida, patirties ir žiniomis keitimusi nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis, Tinklo narių regioniniu ir tarptautiniu bendradarbiavimu

patirties sklaida, patirties ir žiniomis keitimusi nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis, Tinklo narių regioniniu ir tarptautiniu bendradarbiavimu. Nuo 2009 m. Tinklo narių patvirtintos 935 paramos paraiškos už daugiau negu 19 mln. Lt, išmokėta paramos suma siekia daugiau negu 9,5 mln. Lt,

- sukurtas Tinklo tinklalapis www.kaimotinklas.lt, skirtas Tinklo narių komunikavimui, informacijos sklaidai, visuomenės informavimui, regioninio ir tarptautinio bendradarbiavimo skatinimui.

Įsteigtas Lietuvos kaimo tinklas, kuris jungia kaimo plėtros procese dalyvaujančias institucijas ir organizacijas.

- Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonė „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“:

- iki 2010 m. gruodžio 6 d. patvirtintos visos (51) vietos plėtros strategijos, kurias įgyvendina vietos veiklos grupės (toliau – VVG);
- pagal patvirtintas strategijas VVG paskelbusios 103 kvietimus teikti vietos projektų paraiškas (paskelbė visos VVG, skirtinguose Lietuvos rajonuose);
- iki 2012 m. rugsėjo 1 d. pagal VVG kvietimus teikti vietos projektų paraiškas VVG gavo 2 052 vietos projektus (iš kaimo bendruomenių, NVO, savivaldybių, verslo sektoriaus atstovų ir kt.);
- su vietos projektų vykdytojais pasirašytos 1 188 paramos sutartys už 158 mln. Lt.

- Programos IV krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonė „Teritorinis ir tarptautinis bendradarbiavimas“:

- „Teritorinis ir tarptautinis bendradarbiavimas“ – tai nauja Programos IV krypties priemonė, kuriai įgyvendinti VVG iki šiol neturėjo nei finansinių galimybių, nei patirties. Priemonei įgyvendinti skirta 14,4 mln. Lt.;

*Paremtas tradicinių
amatų centrų kūrimas
20 savivaldybių*

- žinant, kad bendradarbiavimo idėjoms ir projektams įgyvendinti reikia daugiau laiko, jie turi būti suderinti tarp skirtingų šalių VVG, atitikti jų strategijų tikslus, skirtingų šalių kaimo plėtros programų nuostatas, yra kalbos barjeras. VVG bendradarbiavimo projektų paraiškos yra renkamos pagal tęstinio paraiškų priėmimo procedūrą;
- bendradarbiavimo projektų paraiškas pradėta rinkti 2010 m. balandžio 1 d., tačiau rinkimas ypač įsibėgėjo tik 2012 m. (2010 m. pateiktas 1 projektas, 2011 m. – 8). Iki 2012 m. rugsėjo 1 d. VVG Nacionalinei mokėjimo agentūrai pateikė 29 bendradarbiavimo projektus (10 teritori-

nio, t. y. tarp Lietuvos VVG, ir 20 tarptautinio bendradarbiavimo) už 4,9 mln. Lt.

- **Tautinis paveldas**

- **Sukurta tautinio paveldo sertifikavimo sistema.** Pradėtas sertifikavimo procesas, sertifikuota daugiau kaip 1500 tradicinių gaminių, kuriuos gamina apie 450 tradicinių amatininkų.
- **Sukurtas ir aktyviai naudojamas Tautinio paveldo produktų tinklalapis www.tautinispaveldas.lt** – tinklalapis suteikia reikalingą informaciją apie tautinio paveldo produktus (teisės aktai, sertifikuoti gaminiai, renginiai ir pan.).
- **Sukurtas elektroninis tradicinių amatininkų žemėlapis.** Elektroninio žemėlapio tikslas – suteikti vartotojams patikimą informaciją apie tradicinius amatininkus ir jų gaminius.
- **Sudaryta galimybė sertifikuotiems tradiciniams amatininkams** dalyvauti parodose ir kituose renginiuose.
- **Paremtas tradicinių amatų centrų kūrimas 20 savivaldybių** pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ veiklos „Tradicinių amatų centrų kūrimas ir (arba) plėtra“ įgyvendinimą planavimo būdu, paramos suma – 13,81 mln. Lt.

*Sukurta tautinio paveldo sertifikavimo sistema.
Sukurtas ir aktyviai naudojamas Tautinio paveldo
produktų tinklalapis www.tautinispaveldas.lt*

Sukurta tautinio paveldo sertifikavimo sistema. Pradėtas sertifikavimo procesas, sertifikuota daugiau kaip 1500 tradicinių gaminių, kuriuos gamina apie 450 tradicinių amatininkų

- Patvirtinta tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012– 2020 m. programa.

Sukurtas elektroninis tradicinių amatininkų žemėlapis. Elektroninio žemėlapio tikslas – suteikti vartotojams patikimą informaciją apie tradicinius amatininkus ir jų gaminius.

Šalies ūkininkai, laikantys senų veislių gyvulius ir paukščius, gauna paramą pagal priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“.

Išleido UAB „Gimtinės šaltinis“, Vilnius
El. p. direktorius@gimtininessaltinis.lt
Interneto puslapis www.gimtininessaltinis.lt
Tiražas 10 000 egz.

Spausdino UAB „Spaudos praktika“
Chemijos g. 29, LT-51333 Kaunas

Plačiau susipažinti su Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programa galite:

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija –
www.zum.lt

Nacionalinė mokėjimo agentūra
prie Žemės ūkio ministerijos –
www.nma.lt

